

**Sociaal Domein**  
Beleid Sociaal Domein

De Raad

Stadhuis, Bogaardplein 15  
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk  
Telefoon 14 070  
Fax (070) 326 10 10  
stadhuis@rijswijk.nl  
www.rijswijk.nl  
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Tussenstand ontvlechting DSW

datum  
bijlage(n)

### Inleiding

Op 15 februari 2018 tekenden de colleges van de gemeenten Rijswijk, Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer de intentieverklaring "Uitwerking toekomst DSW". In deze verklaring spraken de colleges van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) DSW naar elkaar uit dat zij de GR wilden opheffen en de werkplekken van de Wsw-medewerkers willen onderbrengen in een nieuwe organisatie. In de loop van 2018 is vervolgens een plan van aanpak voor opheffing gemaakt, waarbij het algemeen bestuur op 11 april 2019 de opdracht heeft gegeven om het proces voor opheffing definitief op te starten en een start te maken met het ontwerpen van een nieuw werkbedrijf. Opdracht was hierbij om te komen tot:

1. Een liquidatieplan (opheffing).
2. Een set aan afspraken tussen enerzijds de gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg en anderzijds de gemeente Zoetermeer voor het beleggen van SW-werkplekken (onderhandelingsresultaat).
3. Een organisatie-inrichtingsplan (opbouw).

Aan dit onderhandelingsresultaat gaat een lang proces vooraf dat in gang is gezet door de invoering van de Participatiewet. In deze raadsinformatiebrief zetten we chronologisch uiteen welk proces de gemeenten Rijswijk, Zoetermeer en Leidschendam-Voorburg hebben doorlopen om uiteindelijk te komen tot het onderhandelingsresultaat, zoals we dat nu ter besluitvorming voorleggen. Het gaat hierbij om de volgende mijlpalen:

- a. Invoering van de participatiewet: 1 januari 2015
- b. Gesprekken over het voorkomen van een 'sterfhuisscenario': vanaf 2016
- c. Intentieverklaring: februari 2018
- d. Tweede koersbesluit: begin 2019
- e. Onderhandelingen gemeenten: april – november 2019
- f. Besluitvorming over afbouw, opbouw en deelname: november – december 2019
- g. Vervolg: Vanaf 2020

#### a. Invoering van de Participatiewet: 1 januari 2015

Om te begrijpen waarom we de transitie hebben ingezet van het huidige DSW naar een nieuw werkbedrijf moeten we terug naar de invoering van de Participatiewet in 2015. Vanaf dat moment was er namelijk geen nieuwe instroom meer mogelijk in de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De 'oude' SW-bedrijven ondervonden de afgelopen jaren en ondervinden hiervan nog steeds de grote gevolgen. Zij

komen, zonder toevoeging van nieuwe of andere activiteiten aan de organisatie in een permanente staat van krimp. Vaak leidt dit tot steeds grotere financiële tekorten krijgt omdat de kosten niet in hetzelfde tempo kunnen worden afgebouwd als de krimp van het aantal Wsw-medewerkers. Bijkomend nadeel is dat er in context van krimp weinig perspectief is voor het personeel van SW-bedrijven. Bij ongewijzigd beleid wordt in feite een scenario gevolgd dat ook wel het 'sterfhuisscenario' wordt genoemd.

#### **b. Gesprekken over het voorkomen van een 'sterfhuisscenario': vanaf 2016**

Het 'sterfhuisscenario' waarin DSW in feite terecht was gekomen was voor de gemeenten Zoetermeer, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg aanleiding om in 2016 voor het eerst het gesprek aan te gaan. De gesprekken die vanaf 2016 plaatsvonden hebben uiteindelijk geleid tot een gezamenlijk standpunt waarin gemeenten stellen dat zij een 'sterfhuisscenario' onwenselijk vinden. De gemeenten hebben namelijk de ambitie om SW-medewerkers werkzaam te laten zijn in een gezonde onderneming waarin zij met plezier naar hun werk gaan en waar ontwikkeling van de medewerker voorop staat. Een 'sterfhuisscenario' past niet bij deze ambitie. Daarom heeft de gemeente Zoetermeer besloten om te komen tot een nieuw werkbedrijf, waarin niet alleen de uitvoering van de Wsw plaatsvindt, maar ook de uitvoering van het Participatiewet.

De gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg hebben reeds in 2016 het belang van 'hun' SW-medewerkers voorop gesteld. Aangezien het een kwetsbare doelgroep betreft, is telkens uitgedragen dat SW-medewerkers zo min mogelijk last krijgen van gemeentelijke keuzes in beleid en uitvoering. De gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg hebben dan ook uitgesproken er naar te streven om de SW-werkplekken te blijven bij beleggen in het nieuwe werkbedrijf.

#### **c. Intentieverklaring: februari 2018**

De, in 2016 begonnen, gesprekken hebben geleid tot een intentieverklaring. Deze werd getekend op 15 februari 2018. In de verklaring staan de volgende intenties vastgelegd:

- de DSW om te vormen naar een sociaal werkbedrijf met Zoetermeer als centrumgemeente;
- de nieuwe organisatie te realiseren door de huidige Gemeenschappelijke Regeling DSW te liquideren;
- in de nieuwe organisatie een werkplek te bieden aan alle huidige medewerkers van de gemeenschappelijke regeling DSW Rijswijk e.o. met een SW-indicatie;
- dat de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Rijswijk bij de nieuwe organisatie werkplekken gaan inkopen voor inwoners met een dienstverband in het kader van de Wsw.

#### **d. Tweede koersbesluit: begin 2019**

De gemeente Zoetermeer heeft 2018 gebruikt om de ideeën over het nieuwe werkbedrijf verder uit te werken. Na een eerste koersbesluit in september 2018, resulteerde dit eind 2018 in een tweede koersbesluit. Dit koersbesluit bestond uit twee hoofdlijnen, namelijk:

1. De eerste hoofdlijn was de keuze om alle Zoetermeerse activiteiten rond werk bij elkaar te brengen in een Zoetermeers Werkbedrijf. Daarmee ligt dus de focus van het ZWB nadrukkelijk op het naar werk brengen van mensen die daarbij ondersteuning nodig hebben. Inkomensverstrekking wordt apart georganiseerd.
2. De tweede hoofdkeuze betrof de juridische vorm en die is bepalend voor de positie van het Zoetermeers Werkbedrijf ten opzichte van de gemeente Zoetermeer en deels ten opzichte van Rijswijk en Leidschendam-Voorburg als inkopende gemeenten. Zoetermeer kiest voor een overheids-BV. De belangrijkste reden voor die keuze is om daarmee het bedrijf zo wendbaar en slagvaardig mogelijk te maken en zo de opdracht optimaal uit te kunnen voeren. De gemeente Zoetermeer is de enige aandeelhouder. Het Zoetermeers Werkbedrijf kan in deze vorm gaan acteren als 'bedrijf onder de bedrijven' en heeft daarmee een goede uitgangspositie om een aantrekkelijke partner in de markt te zijn.

Met deze twee keuzes wil Zoetermeer één effectieve organisatie neerzetten voor de uitvoering van de Participatiewet en de sociale werkvoorziening. Een organisatie die inwoners helpt en ondersteunt bij het vinden en houden van werk en die samen met onderwijs, partners in de regio en werkgevers bijdraagt aan een inclusieve arbeidsmarkt.

#### **e. Onderhandelingen gemeenten: april – november 2019**

De gemeenten Rijswijk, Zoetermeer en Leidschendam-Voorburg zijn in april 2019 gestart met de onderhandelingen over:

1. De afbouw van de huidige gemeenschappelijke regeling.
2. De opbouw van het nieuwe werkbedrijf.
3. De inkoop of deelname van Rijswijk en Leidschendam-Voorburg in het nieuwe werkbedrijf.

De belangrijkste onderhandelingsvraagstukken hadden betrekking op:

- De financiën, namelijk:
  - De kosten voor afbouw.
  - De kosten voor opbouw.
  - De financiële bijdrage van de gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg voor het beleggen van SW-werkplekken.
- Het volume van de inkoop.
- Afspraken over werkgeverschap en dienstverlening.
- De opzegtermijn en opzegkosten.
- Inbesteding van opdrachten.

#### **f. Besluitvorming over afbouw, opbouw en deelname: november – december 2019**

Besluitvorming over afbouw, opbouw en deelname aan het nieuwe werkbedrijf vinden afzonderlijk van elkaar plaats, maar hangen sterk met elkaar samen. De volgende besluiten zijn nu noodzakelijk:

##### Afbouw

In het kader van de opheffing dient het algemeen bestuur van DSW een besluit te nemen over een ontwerp-liquidatieplan. Alvorens dit besluit te kunnen nemen, dienen de raden van de drie betrokken gemeenten een zienswijze te formuleren. U ontvangt hiervoor separaat een raadsvoorstel.

##### Opbouw

In het kader van de opbouw heeft de gemeente Zoetermeer een organisatie-inrichtingsplan opgesteld. De gemeente Zoetermeer stelt dit plan uiteindelijk vast, nadat ook hier de betrokken gemeenten een zienswijze op hebben geformuleerd. U ontvangt hiervoor separaat een raadsvoorstel.

##### Onderhandelingsresultaat

De gemeenten Rijswijk, Zoetermeer en Leidschendam-Voorburg hebben onderhandeld over de voorwaarden waar onder de huidige GR wordt opgeheven en waaronder Rijswijk en Leidschendam-Voorburg zullen deelnemen aan het nieuwe werkbedrijf. Het college heeft het onderhandelingsresultaat intussen vastgesteld. Specifiek onderdeel van de onderhandelingen was de wijze waarop Rijswijk en Leidschendam-Voorburg zouden deelnemen in de nieuwe overheids-BV, het nieuwe werkbedrijf. Het college zal de raad, middels een separaat raadsvoorstel vragen, wensen en bedenkingen te formuleren bij de deelname aan een overheids-BV, zoals vastgelegd in de concept aandeelhoudersovereenkomst en statuten voor het nieuwe werkbedrijf.

**g. Vervolg: Vanaf 2020**

Met inachtneming van de zienswijzen van de drie gemeenteraden en de adviezen van de raden sociaal domein worden het liquidatieplan en het organisatie-inrichtingsplan begin 2020 vastgesteld.

Gelijk aan het proces van besluitvorming over het organisatie-inrichtingsplan en het liquidatieplan loopt het proces voor het opstellen van sociale plannen met de vakbonden. In september jl. zijn verkennende gesprekken gevoerd met de vakbonden. Half november vond een agenda- en technisch overleg plaats waarin met de vakbonden de gespreksthema's werden verkend en een planning is vastgesteld. Na definitieve vaststelling van het organisatie-inrichtingsplan en het liquidatieplan door het college van Zoetermeer kunnen de gesprekken met de vakbonden starten. Verwachting is dat de sociale plannen in juli 2020 gereed zijn. Dit zal echter sterk afhankelijk zijn van de voortgang van de gesprekken met de vakbonden.

Met vriendelijke groet,  
burgemeester en wethouders,  
de secretaris,

de burgemeester,

drs. M. Middendorp MPC

drs. M.J. Bezuijen

Bijlage(n):  
Geen